

การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*

DEVELOPING GUIDELINES OF ADMINISTRATION TO THE BASIC EDUCATION STANDARDS OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 20

รัชนก เสี่ยงบุญ¹, สาคร อัทธจักร²

Ratchanok Siangboon¹, Sakorn Attachakara²

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

Maharakham University, Thailand.^{1,2}

Email : lovable_puii@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 346 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 3 โรงเรียน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินแนวทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางการบริหารมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 28 ตัวชี้วัด 45 แนวทางดังนี้ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 9 แนวทาง 3) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 5 แนวทาง 4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง 5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5 แนวทาง 6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง 7) ด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา 5 แนวทาง และ 8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 6 แนวทาง โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : 1. แนวทาง 2. การบริหารการศึกษา 3. มาตรฐานการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research article were 1) to study the current state and the desirable state of administration to the basic education standards of schools under The Office of Secondary Educational Service Area 20, 2) to develop guidelines of administration to the basic education standards. The sample group consisted of 346 administrators and teachers. Key informants were administrators and teachers from 3 pilot schools and 5 luminaries. Research instruments were questionnaire, interview and guideline assessment form. Statistics for analyzed data were percentage, mean, standard deviation and $PNI_{modified}$.

The research result were found that; 1. The current state of administration to the basic education standards of schools under The Office of Secondary Educational Service Area 20 overall were at moderate level and the desirable state overall were at high level. 2. The guidelines of administration to basic education standards consisted of 8 components, 28 indicators, 45 guidelines as follows: 1) the educational standard setting 5 guidelines, 2) the preparation of educational management development plans of educational institutions that focus on quality according to Educational standards of educational institutions 9 guidelines, 3) management system and information 5 guidelines 4) implementation of the educational management development plan of educational institutions 5 guidelines 5) education quality monitoring 5 guidelines, 6) The internal quality assessment in accordance with the educational standards of the educational institutes 5 guidelines, 7) the preparation of the annual report of the educational institutes 5 guidelines, and 8) the development of the educational quality 6 guidelines, the results of guidelines suitability assessed and guidelines possibility assessed both overall were at a high levels.

Keywords : 1. Guideline 2. Education Administration 3. Education Standards

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ต้องยึดหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยกำหนดให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา และให้หน่วยงานต้นสังกัด

และสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา, 2561)

จากผลการประเมินนักเรียนไทย โดยโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ซึ่งทำการประเมินนักเรียน อายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ การประเมินของ PISA เน้นการประเมินสมรรถนะ ของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะในชีวิตจริงมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน หรือเรียกว่า “ความฉลาดรู้” (Literacy) ได้แก่ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ความ ฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) การประเมินนักเรียนจะวัดทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวไปพร้อมกัน แต่จะเน้นหนักในด้านใดด้าน หนึ่งในแต่ละรอบการประเมิน ซึ่งความฉลาดรู้ทั้งสามด้านนี้ ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ ตลอดชีวิต และเป็นสิ่งที่ประชากรจำเป็นต้องมีเพื่อการพัฒนาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของ ประเทศสำหรับรอบการประเมิน PISA 2018 เน้นการประเมินด้านการอ่าน มีนักเรียนเข้าร่วมการ ประเมินประมาณ 600,000 คน ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของนักเรียนอายุ 15 ปี จำนวนประมาณ 32 ล้านคน ทั่วโลก จาก 79 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ สำหรับประเทศไทย ได้ดำเนินการจัดสอบเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ที่ผ่านมา มีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8,633 คน จาก 290 โรงเรียนในทุกสังกัด การศึกษาเข้าร่วมการประเมินในรอบนี้ จากการประเมิน PISA ที่ผ่านมา มีข้อสังเกตที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก ผลการประเมินชี้ว่า ระบบการศึกษาไทยมีส่วนหนึ่งที่มีคุณภาพและ สามารถพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในระดับสูงได้ หากกระด้นนโยบายสามารถสร้างความเท่า เทียมกันทางการศึกษา โดยขยายระบบการศึกษาที่มีคุณภาพไปให้ทั่วถึง ประเทศไทยก็จะสามารถ ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้ทัดเทียมกับนานาชาติได้ **ประการที่สอง** นักเรียนไทยทั้ง กลุ่มที่มีคะแนนสูงและกลุ่มที่มีคะแนนต่ำมีจุดอ่อนอยู่ที่ด้านการอ่าน ซึ่งใน PISA 2018 เป็นการ ประเมินการอ่านเนื้อหาสาระที่มาจากทั้งแหล่งข้อมูลเดียวและหลายแหล่งข้อมูล อีกทั้งสื่อที่นักเรียน ได้อ่านส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลซึ่งสะท้อนถึงธรรมชาติของการอ่านที่เปลี่ยนแปลงไปตาม สถานการณ์ของโลกและสอดคล้องกับการใช้ข้อมูลในชีวิตจริงของผู้คนทั่วโลก ดังนั้น ระบบการศึกษา ไทยจึงควรส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเข้าไปในการเรียนการสอนเพื่อสร้างความคุ้นเคย และยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนในยุคดิจิทัลต่อไป และประการที่สาม แนวโน้ม คะแนนการอ่านของไทยลดลงอย่างต่อเนื่อง และความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีความสัมพันธ์กับความ

ฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระบบการศึกษาไทยจึงต้องยกระดับความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนอย่างเร่งด่วน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562) ผลการประเมินดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การศึกษาไทยยังต้องการการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก และเร่งด่วน เป็นหน้าที่ของหน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับ ที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้มีมาตรฐานและสามารถเทียบเท่าได้กับนานาชาติประเทศ

ปัจจุบันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก การบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากคือ ต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่ดี เป้าหมายสำคัญคือ การที่จะทำให้การศึกษามีคุณภาพมาตรฐานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นเท่าเทียมหรือใกล้เคียงนานาชาติอารยประเทศ ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนทั้งระบบคุณภาพของโรงเรียน จึงเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาโรงเรียนให้มีศักยภาพมีความพร้อมในการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้พร้อมรับมือกับภาวะการณ์ต่างๆ มีนักเรียนที่มีคุณภาพสามารถเป็นโรงเรียนต้นแบบในการบูรณาการพัฒนาศึกษา มีระบบการเรียนการสอนที่ดีมีอุปกรณ์ครบครัน มีห้องสมุด มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีบุคลากรครูที่มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูเปิดใจกว้างรับฟังปัญหาต่างๆ เพื่อให้เด็กมีความอบอุ่นมีกระบวนการคิดด้วยตนเองกล้าถามกล้าพูดกล้าแสดงออก มีมารยาทที่ดีงามมีศีลธรรมอันดีมีคุณธรรม เพื่อพร้อมนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไปดังนั้นบุคลากรครูที่ดีจะต้องเอาใจใส่สอดส่องดูแลทุกข์สุข ช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความเต็มใจเป็นผู้ปลูกฝังคุณธรรมสิ่งที่ดีต่างๆ ให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีสิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องกล่อมเกลานักเรียนเป็นคนดีพร้อมก้าวสู่การดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ (ดิเรก วรรณเศียร, 2545)

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้รับผิดชอบงานคุณภาพการศึกษากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนกู่แก้ววิทยา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนที่สนใจพัฒนาสู่โรงเรียนมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการศึกษาหรือการพัฒนาต่อไป

3.2 ได้แนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้นจำนวน 3,084 คน จากโรงเรียนจำนวน 63 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น(Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวนรวม 2 ฉบับ โดยแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนก(r_{xy}) ระหว่าง 0.336-0.884 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ(∞) เท่ากับ 0.925 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนก(r_{xy}) ระหว่าง 0.223-0.702 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ(∞) เท่ากับ 0.890 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูสถานศึกษาต้นแบบจำนวน 3 แห่งและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำหน้าที่ประเมินแนวทางได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน

รายการ	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			PNI (modified)	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.75	0.96	ปานกลาง	4.08	1.03	มาก	0.483	4
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.70	0.98	ปานกลาง	4.34	0.94	มาก	0.606	1
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	3.04	1.20	ปานกลาง	4.39	0.94	มาก	0.444	5
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.64	0.94	ปานกลาง	4.21	1.08	มาก	0.593	2
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	2.92	1.09	ปานกลาง	4.35	0.86	มาก	0.490	3
6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	3.14	0.70	ปานกลาง	4.37	0.87	มาก	0.391	6
7. การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา	3.38	0.50	ปานกลาง	4.20	1.11	มาก	0.243	8
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษอย่างต่อเนื่อง	3.26	1.04	ปานกลาง	4.25	0.99	มาก	0.302	7
รวม	2.94	0.99	ปานกลาง	4.28	0.98	มาก	-	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้แก่ การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.38$) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.26$) และการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.14$) ตามลำดับ และมีสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.39$) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.37$) และการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ และสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1-3 ได้ดังนี้ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($PNI_{(modified)}=0.606$) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($PNI_{(modified)}=0.593$) และการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($PNI_{(modified)}=0.490$) ตามลำดับ

5.2 ผลการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า แนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 ด้าน องค์ประกอบ 28 ตัวชี้วัด 45 แนวทาง ดังนี้

5.2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 4 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง สรุปได้ดังนี้ (P) วางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดกิจกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการ และทำกำหนดการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (D) ศึกษามาตรฐานการศึกษา (D) มอบหมายทุกฝ่ายศึกษามาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดกำหนดค่าเป้าหมายแต่ละตัวชี้วัด (C) ประชุมตรวจสอบมาตรฐาน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (A) จัดทำมาตรฐานการศึกษา

5.2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 7 ตัวชี้วัด 9 แนวทาง สรุปได้ดังนี้ (P) จัดทำแผน 2 ฉบับ คือ 1) แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 2) แผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา (P) พิจารณาระยะการดำเนินงานของแผนทั้ง 2 ฉบับ (D) ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา (D) แต่งตั้งคณะกรรมการแบ่งฝ่ายงานและกำหนดหน้าที่อย่างชัดเจน (D) มอบหมายให้ทุกฝ่าย จัดทำแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา และแผนการปฏิบัติการประจำปีแต่ละฝ่าย (D) รวบรวมและจัดทำแผนการปฏิบัติ จัดทำเป็นแผนของสถานศึกษา (ฉบับร่าง) (C) จัดส่งแผนฉบับร่างตรวจสอบ (C) นำเสนอแผนที่ผ่านความเห็นชอบแล้วแก่คณะกรรมการสถานศึกษา (A) จัดทำแผนฉบับสมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่และประกาศใช้

5.2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มี 3 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง สรุปได้ดังนี้ (P) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงาน (P) คณะทำงานวางแผนการพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศ (D)

สร้างหรือพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศ (C) นำร่าง เอกสารคู่มือระบบบริหารและสารสนเทศ จัดส่งให้ทุกๆ ฝ่ายและทุกๆ กลุ่มสาระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม (A) จัดประชุมเพื่อรับฟัง ข้อเสนอแนะ ร่าง เอกสารระบบบริหารและสารสนเทศ เพื่อนำสู่การปรับปรุงระบบ ให้สมบูรณ์และ พร้อมสำหรับการนำใช้งานต่อไป

5.2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มี 2 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง สรุปได้ดังนี้ (P) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน และบันทึกกิจกรรมตามแผน (P) แต่งตั้ง ผู้ปฏิบัติงาน กำหนด บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ (D) ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทินการ ปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้ (C) ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงาน (A) พิจารณาผลที่เกิดขึ้นหลังจาก ที่ได้ปฏิบัติงานสำเร็จเรียบร้อย เพื่อสะท้อนผลนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

5.2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มี 4 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง สรุปได้ ดังนี้ (P) จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (D) สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ (D) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแผน (C) ตรวจสอบผลที่ได้ บันทึก สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ หลังจากสิ้นสุดการตรวจสอบและ (A) ประชุมสรุปและ สะท้อนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

5.2.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 2 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง สรุปได้ดังนี้ (P) จัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในกำหนดผู้รับผิดชอบ จัดทำคำสั่งและมอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร (P) จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ ในการประเมินคุณภาพภายใน (D) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน (C) ทุกฝ่ายช่วยกันตรวจสอบ ผลการประเมินคุณภาพภายใน (A) ประชุมสรุปการประเมินคุณภาพภายในและสะท้อนผลการ ประเมิน และรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้สำหรับจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา

5.2.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา มี 3 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง สรุป ได้ดังนี้ (P) จัดทำแผนการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในประจำปีของสถานศึกษา (P) จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน (D) ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (C) ทุกฝ่ายช่วยกันตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงรายงาน (A) ประชุมสรุปผลการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

5.2.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวชี้วัด 6 แนวทาง สรุป ได้ดังนี้ (P) ทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D) มอบหมายให้ครูและบุคลากร ทางการศึกษาทุกคน ศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายใน และวิเคราะห์ประเด็นที่ต้องพัฒนา (D) มอบหมายให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นที่ต้องพัฒนาต่อเนื่อง (D) ครูและ บุคลากรทางการศึกษาดำเนินการพัฒนาตามประเด็นที่ต้องปรับปรุง (C) คณะกรรมการให้เพื่อนำไป

ปรับปรุงหรือส่งเสริมให้ดีขึ้นต่อไปและ (A) สรุปและสะท้อนผลการปฏิบัติด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง และบันทึกข้อมูลทั้งหมดโดยละเอียด และสะท้อนผลเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่องต่อไป

ผลการประเมินแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และ อยู่ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ การประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.52$) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.48$) และมีความ ความเป็นไปได้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$) การจัดระบบ บริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.28$) และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีสภาพปัจจุบันของ การบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุ ที่เป็นเช่นนี้ อาจสืบเนื่องมาจากปัญหาการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอก จึงทำให้มีสภาพปัจจุบันของการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเป็นสิ่งที่ต้องรีบเร่ง ดำเนินการอย่างเร่งด่วน เมื่อพิจารณาจากผลการประเมินนักเรียนไทยที่ได้รับการประเมินตาม โปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งยังคงมีผลการประเมินน้อยกว่าประเทศเพื่อน บ้านหลายประเทศ ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้ได้ตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยผลการวิจัยมีผล สอดคล้องในทิศทางเดียวกันกับการวิจัยของ วีระยุทธ ชาศะกาญจน์ (2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กในภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา

คุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ ภาพรวมมีระดับการนำไปใช้ในปัจจุบันตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 ผลการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 ด้าน องค์ประกอบ 28 ตัวชี้วัด 45 แนวทาง ดังนี้

6.2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้ สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดกิจกรรมดำเนินการ จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ และทำการกำหนดการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษามาตรฐานการศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและศึกษา/สร้างตัวชี้วัดเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มอบหมายทุกฝ่ายศึกษามาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดที่ได้เพิ่มเติมสมบูรณ์แล้วทำการกำหนดค่าเป้าหมายแต่ละตัวชี้วัด ประชุมตรวจสอบมาตรฐาน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย และจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของสถานศึกษา ประกาศใช้ และนำสู่การจัดทำแผนต่อไป โดยแนวทางที่ผู้วิจัยนำเสนอนี้ สถานศึกษาควรได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ให้แก่ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นวลฉวี ทานุกรม (2558) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่แก่ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพในสถานศึกษาให้ชัดเจน

6.2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด 9 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้สถานศึกษานำมาตรฐาน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของสถานศึกษามาเป็นหลักในการวางแผนจัดทำแผน 2 ฉบับ คือ 1) แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 2) แผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา พิจารณาระยะเวลาในการดำเนินงานของแผนทั้ง 2 ฉบับในวงรอบ 1 ปี จัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน มอบหมายหน้าที่ให้ทุกฝ่ายจัดทำแผนทั้ง 2 ฉบับ แล้วรวบรวมเพื่อจัดทำเป็นแผนของสถานศึกษา ซึ่งผ่านการตรวจสอบ การนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณา แล้วจึงจัดทำเป็นแผนฉบับสมบูรณ์ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ รัตนา ชื่อสัตย์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางการดำเนินการ

ประกันคุณภาพภายใน ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรมโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ออกคำสั่งแต่งตั้งบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษา และผู้รับผิดชอบตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และโครงการหรือกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

6.2.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศโดยให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดผู้รับผิดชอบ คณะทำงานวางแผนการพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศ สร้างหรือพัฒนาแผนให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผน และรองรับการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย จัดทำ ร่าง เอกสารคู่มือระบบบริหารและสารสนเทศ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยทุกฝ่ายในสถานศึกษา จัดประชุมรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงระบบให้สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ต่อไปสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนา ชื่อสัตย์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ แนวทางการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน คือ ควรจัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรมีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอน แต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบให้ชัดเจนและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ คลอบคลุม เป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและให้บริการ เป็นต้น

6.2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน และ บันทึกกิจกรรมตามแผน 1)แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา และ 2)แผนการปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ลงในปฏิทินการปฏิบัติงาน ระบุวิธีการ ตรวจสอบ ประเมินผล และสะท้อนผลการปฏิบัติงานโดยกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติอย่างชัดเจน แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน กำหนด บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ ดำเนินการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทิน การปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้ ตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนและปฏิทินการปฏิบัติงาน ทุกขั้นตอน และบันทึกผลพิจารณาผลที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ปฏิบัติงานสำเร็จเรียบร้อย บันทึกผลการ ปฏิบัติงาน ผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค เพื่อสะท้อนผลนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

6.2.5 ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้จัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดช่วงเวลา การติดตามตรวจสอบคุณภาพอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง กำหนดผู้รับผิดชอบ จัดทำคำสั่งและ มอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพอย่าง ครบถ้วนตามจำนวนมาตรฐานและตัวชี้วัดสำหรับแต่ละงาน ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบผลที่ได้บันทึก ประชุมสรุปและสะท้อนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ในประเด็นของ

ผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และสิ่งที่ควรส่งเสริม หรือแก้ไขปรับปรุง และจัดทำรายงาน ผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสม่ำเสมอทุกภาคเรียน

6.2.6 ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้จัดทำแผนการประเมินคุณภาพภายในกำหนดผู้รับผิดชอบ จัดทำคำสั่งและมอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการประเมินคุณภาพภายใน ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโดยทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือตามที่ได้รับมอบหมาย โดยอาจเชิญคณะกรรมการประเมินมีส่วนร่วมตามความเหมาะสม และบันทึกผลการประเมินโดยละเอียด ทุกฝ่ายช่วยกันตรวจสอบผลการประเมินคุณภาพภายใน ประชุมสรุปการประเมินคุณภาพภายในและสะท้อนผลการประเมิน และรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้สำหรับจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ นวลฉวี ทานุกรม (2558) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัย ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำแบบทดสอบออกประเมินนักเรียนทุกระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง

6.2.7 ด้านการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด 5 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้จัดทำแผนการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในประจำปีของสถานศึกษา จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการจัดทำรายงาน การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทุกฝ่ายช่วยกันตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง ประชุมสรุปผลการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครั้งสุดท้าย และสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในต่อไป

6.2.8 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด 6 แนวทาง โดยแนวทางสามารถสรุปได้ดังนี้ทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบหลังจากจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อทำหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการพัฒนาคุณภาพมอบหมายให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายใน และวิเคราะห์ประเด็นที่ต้องพัฒนาต่อเนื่องด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการและด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวิเคราะห์ประเด็นที่ต้องพัฒนาต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อสรุปเป็นประเด็นที่ต้องปรับปรุง และประเด็นที่ต้องส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น โดยทุกคนควรมีประเด็นที่ต้องปรับปรุง อย่างน้อย

1 ประเด็น และประเด็นที่ต้องส่งเสริมอย่างน้อย 1 ประเด็นและรวบรวมจัดทำรายงานส่งคณะกรรมการ โดยให้มีการรายงานผลความก้าวหน้าทุกภาคเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการพัฒนาตนเองคณะกรรมการตรวจสอบรายงานการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงหรือส่งเสริมให้ดีขึ้นต่อไปสรุปและสะท้อนผลการปฏิบัติด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ดังรายละเอียดในภาพที่ 1 ดังนี้

การบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 ด้าน 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7. การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา 8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	สรุปแนวปฏิบัติโดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA 1. ต้องมีการวางแผน แต่งตั้งกรรมการและกำหนดหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และประกาศใช้ 2. จัดทำแผน โดยทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม และรับทราบนโยบาย เพื่อนำไปปฏิบัติโดยทั่วถึง 3. ระบบบริหารและสารสนเทศ สอดคล้องกับการดำเนินงาน และมีคู่มือมีการปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกัน 4. จัดทำแผน ปฏิทินปฏิบัติงาน ดำเนินการตรวจสอบและปฏิบัติงานตามแผน ทุกขั้นตอนทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม 5. จัดทำแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ และประชุมเพื่อสรุปผลและสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพเสมอ 6. นำการประเมินคุณภาพภายในเข้าเป็นส่วนหนึ่งของทุกงาน ซึ่งต้องมีการปฏิบัติเป็นประจำ สม่ำเสมอ 7. รายงานประจำปีควรรายงานผลการดำเนินงาน และมีการประเมินผล และสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติงานเป็นประจำ สม่ำเสมอ 8. นำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการปฏิบัติงานทุกกระบวนการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
--	--

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 การพัฒนาการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ มอบหมายนโยบายปฏิบัติที่ชัดเจน มอบหมายหน้าที่ชัดเจน และมีกระบวนการติดตามอย่างสม่ำเสมอ

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และทุกคนในองค์กร ควรเรียนรู้และวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้เกิดความเข้าใจ เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติและพัฒนาการศึกษาต่อไปได้อย่างถูกต้อง

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นจากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูล สารสนเทศสำหรับหน่วยงานอื่นๆ ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา

8.2.2 การบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับการวิจัยนี้ ทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งการนำผลการวิจัยไปใช้สามารถประยุกต์ให้เหมาะสมกับ บริบทของสถานศึกษาที่จะนำไปใช้ อย่างเหมาะสม

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับ ก่อนประถมศึกษา และในระดับการศึกษาพิเศษ

8.3.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารสู่มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. เอกสารอ้างอิง

ดิเรก วรรณเศียร. (2545). การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลฉวี ทานุกรม. (2558). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

รัตนา ชื่อสัตย์. (2559). แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก. หน้า 3-5. วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561.

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กในภาคใต้. **วารสารคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช**. 9(2). 1-13.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). **ผลการประเมิน PISA 2018 : บทสรุปสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3). 607-610.

10. คำขอบคุณ

การวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการวิจัย จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมจักร รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่าน ผู้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดจนกระทั่งการวิจัยสำเร็จสมบูรณ์